

Ülevaade TTÜ Raamatukogu tegevusest 1997. aastal

Raamatukogu (asutatud 1919.a.) tegutseb ülikooliraamatukoguna ja üldkasutatava teadusliku keskraamatukoguna tehnikateaduste valdkonnas.

28. aprillil möödus veerand sajandit raamatukogu uue hoone I järgu (tänapäevane pearaamatukogu) avamisest Mustamäel. Tähtpäeva puhuks korraldas raamatukogu TTÜ ehitusteaduskonnale teabenädala koos ulatusliku ehituskirjanduse näitusega. Ajalehes "Tehnikaülikool" (1997, 12 mai) ilmusid asjakohased kirjutised pealkirja all "TTÜ Raamatukogu 25 aastat Mustamäel".

Statistikat aastatest 1995-1997

	1995	1996	1997
Raamatuid jooksva aastal	11620	13833	17205
nendest: ostud	7252	9987	10957
annetused	2963	1816	3198
sundeksemplar	994	1349	2011
Ajakirju jooksva aastal (nim)	670	715	785
Külastused	190614	214884	236261
Laenutused	390774	421733	384746
sellest kojulaenutused	128695	134128	145934
Kirjanduse ostusummad (milj)	3,63	4,34	4,51
Kaader	89,50	87,25	82,25

Kogude täiendamine

1997.a. eraldati TTÜ Raamatukogule trükiste muretsemiseks 4,51 miljonit krooni. Sellest kulutati perioodika tellimisele 71% . Saadi 785 nimetust ajakirju , neist 94 eesti- ja 691 võõrkeelset, sh 106 venekeelset. Raamatutele kulutati 29% trükiseostu rahast Raamatuid saadi nii eesti kui ka välismaistelt vahendusfirmadelt, raamatukauplustelt ja kirjastajatelt. Nagu eelmiselgi aastal osaleti firma *Lange & Springer* rahvusvahelises raamatuprojektis, mille tulemusena hangiti raamatukogule soodushinnaga 1287 nimetust teadus- ja õpperaamatuid, samuti teatmeteoseid meie ülikoolis õpetatavates ainetes.

1997. a. märtsis hakkas kehtima uus sundeksemplari seadus. Selle alusel saab TTÜR ühe komplekti eesti trükisest, millest mitteprofiilne osa loovutatakse teistele raamatukogudele.

Kogud täienesid aasta jooksul 3198 annetusega. Eesti Panga, Rahvusvahelise Valuutafondi, Maailmapanga jt. traditsiooniliste annetajate kõrval olid peamisteks annetajateks Ontario Hydro, Dalhousie University, Tampere Tehnikaülikool, Avatud Eesti Fond, Environment Protection Agency.

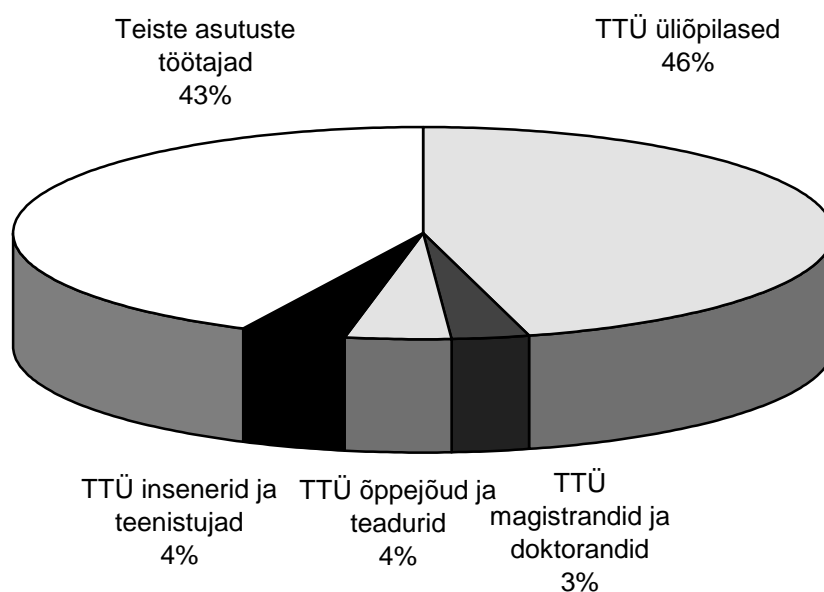
Kogudes on 01.01.1998. seisuga 1,25 milj köidet. 1997. a. kustutati hulgaliselt (260 760 eks.) vananenud tehnikakirjanduse erilaade, põhiliselt tootekatalooge mikrofiššidel ja lehtkatalooge.

Lugejateenindus

1997.a. oli raamatukogul 16 495 lugejat, s.o üle 500 rohkem kui eelmisel aastal. Külastatavus on jätkuvalt suurenenud, registreeriti 236 261 külastust. Keskmiselt külastas raamatukogu 750 lugejat päevas., tiptundidel ei jätkunud pearaamatukogu lugemissaalis kohti. Kõigi teeninduspunktide kasutamine kasvas. Lugejatele laenutati 384 746 teavikut (arvestamata avakogu kasutamist), sh oli kojulaenutuste osakaal veelgi suurem kui eelmisel aastal – 145 931 laenutust.

Aasta töötanud turvasüsteem on olnud suureks abiks lugejate distsiplineerimisel ja avakogudesse viidud kirjanduse kaitsmisel.

Lugejate struktuur:

Infoteenindus

Vastati üle 3000 infopäringule, kasutades seejuures peamiselt elektroonilise otsingu võimalusi – Internetti ja CD-ROM andmebaase. Raamatukogul on praegu 110 CD-ROM andmebaasi, millest enamkasutatavad on referaatandmebaasid COMPENDEX ja FSTA ning multimeedia teatmeteosed. Hinnatud teabeallikateks on ka raamatukogule ostetud Eestis koostatavad andmebaasid nagu ESTLEX, MAJPOL, REG jt, samuti raamatukogus endas koostatavad andmebaasid.

Lõpetati rõdu teatmekogu (teatmeteosed, bibliograafianimestikud, infoperioodika) muutmine avakoguks. Ümberpaigutamise tagajärjel asub nüüd kogu kirjandus kaheksas avatud sektsioonis. Trükised varustati turvaribadega.

Esmakordselt oli meie õppejõududel ja üliõpilastel võimalus kasutada online-ajakirjade täistekste: piiratud aja jooksul oli neile avatud tasuta juurdepääs. Võis tutvuda *MCB*, kirjastuste *Springer* ja *Academic Press* elektrooniliste ajakirjadega.

Kogude tutvustamine

Aasta jooksul korraldati oma kogude baasil 57 näitust, ulatuslikumad neist ülikooli peahoone fuajees, kus eksponeeriti üle 1000 trükise. Maikuust alates võis raamatukogu WWW koduleheküljelt leida nimestikud näitustel eksponeeritud trükistest. Korraldati teema- ja isikunäitusi, näitusi TTÜ struktuuriüksuste juubeliteks, TTÜ 79. aastapäevaks (“Tehnikatudent läbi aegade”) ja TTÜ autorite välispublikatsioonide aastanäitus.

Raamatukogu sai ülikooli fuajees ja raamatukogu galeriis korraldatavate näituste jaoks 8 uut valgustatud, turvalukkudega vitriini ja 2 stendi. Raha saadi selleks ülikooli-siseste taotlusprojektide konkursi tulemusena.

Ulatuslikke näitusi korraldati pearaamatukogu lugemissaalis. Mehaanikateaduskonna infopäevadel tutvustati 280, ehitusteaduskonna infopäevadel 1907 teavikut. Projekti “Maailm Eestisse” raames eksponeeriti 940 TTÜ õppejõudude ja teadurite tellitud raamatut. Nende näituste korraldamine nõudis info- ja komplekteerimisosakonna töötajatelt suurt tööd, aga ligi poole tuhande külastuse järgi otsustades läks korda.

Infotehnoloogia

Murrangulise tähtsusega sündmuseks oli ELNET Konsortsiumi kaudu Eesti 7 suuremale teadusraamatukogule, sh TTÜle ühtse raamatukogutarkvara INNOPAC saamine. Leping USA firmaga kirjutati alla juunis. Pakett hõlmab kõiki raamatukogu tööprotsesse ja võimaldab luua seitsme raamatukogu üldkasutatava online-kataloogi. Süsteemi juurutamiseks moodustati raamatukogus projekti juhtgrupp.

Raamatukokku lisandus oluliselt arvutustehnikat. Seoses INNOPACi ostuga eraldas Eesti Vabariigi valitsus 1997.a. riigieelarvest Konsortsiumi raamatukogudele sihtotstarbeliselt 3 milj krooni. TTÜ Raamatukogu sai 470 000 krooni, mille eest osteti arvuteid, printereid ja võtkeodilugereid ning ehitati ümber vanu arvuteid. Raamatukogu piires laiendati personaalarvutite kohtvõrku hõlmamaks Akadeemia tee 5 asuvat õpikute osakonda. Projekti “Raamatukogu infosüsteemi loomine” raames eraldas TTÜ valitsus selleks 10 000 krooni, omavahenditest kulus sama projekti lõpuleviimiseks 3050 krooni.

Aasta lõpuks oli ülikooli arvutivõrku ühendatud 45 tööjaama ja 3 serverit. Raamatukogu arvutivõrk pandi tööle oma serveril LIB, millele installeeriti võrgu tarkvara uus versioon Novell Netware 4.11 100 kasutajale. Märtsis käivitati WWW

server, mis tegi võimalikuks hoida raamatukogu kodulehekülge oma serveril, aadressil <http://www.lib.ttu.ee>; ühtlasi töötati koduleheküljed põhjalikult ümber, lisati otsingumootor, kasutamise statistika, külastuste graafiline loendur jm.

1997. a. hangitud LAN-CD server (kettamaht 36 GB) koos tarkvaraga Logicraft LAN-CD ver. 3.2. võimaldab enamikku raamatukogu CD-ROM andmebaasidest kasutada ülikooli lokaalvõrgus. Kõigepealt katsetati serveri tööd raamatukogu võrgus, kus aasta lõpuks oli võimalik kasutada kõiki raamatukogu referaatandmebaase. Andmebaaside kättesaadavaks tegemine ülikooli võrgus nõuab veel tööd.

Töötajate enesetäiendus ja koolitus

Magistritöö “Eesti spetsialistide infovajadused ja teadusraamatukogude koostis (1967-1996)” kaitses Tallinna Pedagoogikaülikooli juures Konrad Kikas. TPÜ magistrandina jätkas õpinguid Aiki Tibar. Teistes kõrgkoolides õppis neli töötajat.

Oluliseks enesetäienduseks oli töötajate osalemine ligi 40 rahvusvahelisel ja siseriiklikul teaduskonverentsil, seminaril ja nõupidamisel.

Integreeritud raamatukogusüsteemi INNOPAC juurutamiseks vajaliku koolitusega alustati novembris-detsembris. Süsteemi üldtutvustuses osales 73 töötajat. Raamatukogudevaheliselt hakati koolitama süsteemi juurutamise eest vastutajaid, kes saanud teadmised ja oskused peavad hiljem teistele edasi andma.

57 töötajat käis arvutiõppe kursustel (Word, Excel, Access, Coreldraw, Internet).